

### [Socialministeren.]

at selv om man venter sig henholdsvis et liberalistisk eller et saakaldt kommunistisk Samfund om en Aarrække, saa hjælper det ikke i synderlig Grad alle de Tusinder af arbejdsløse, der gaar og sulter i Dag og i Morgen, hjælper heller ikke det Samfund, som i Øjeblikket befinder sig i de Vanskeligheder, næsten alle Samfund befinder sig i. Altsaa maa man drøfte Spørgsmaalet rent sagligt, upolitisk, om jeg saa maa sige lidenskabsløst; hvis man skulde have nogen Lidenskab med, saa skulde det da være til Fordel for alle dem, der nu gaar og spilder deres Ungdom og bliver demoraliseret af Lediggang. Man maa ofre sine Kræfter fra forskellig Side paa at undersøge, om det virkelige ikke — hvad enten vi gaar den ene eller anden Retning i Samfundet i Møde, eller vi har det ene eller det andet principielle Syn paa, hvorledes dette Samfund bør være — i Øjeblikket er nødvendigt for alle Partier saavel som for Regeringen at overveje, ad hvilke Veje vi kan komme denne voldsomme Arbejdsløshed til Livs. Og dør ligger det nye, som den ærede radikale Ordfører var inde paa, at til Trods for, at Industrien takket være en Række Foranstaltninger, dels gennem offentlige Arbejder, dels gennem Valutaforanstaltninger og andre Foranstaltninger, har været mere end det, man i 1931 kaldte fuldt beskæftiget, saa ser vi alligevel Arbejdsløsheden praktisk talt staa paa det samme Trin.

Nu ved jeg nok, at man fra forskellig Side benægter det eller siger, at man tror ikke paa det Tal, som Arbejdsløshedskasserne opgiver. Men det kan jo i hvert Fald ikke være rigtigt. Hvad man til Nød kunde forstaa, det var, at man sagde, som Arbejdsgiverforeningens Formand engang sagde: Vi anser ikke alle de Medlemmer, der staa i Arbejdsløshedskasserne, for at være i Stand til at træde ind i det normale Produktionsliv med dets stærkt skærpede Betingelser i forskellige Retninger. Den Betragtning kunde man forstaa, men derfor er disse eventuelle Medlemmer jo ikke udgaaet af Tilværelsen, derfor er de ikke hørt op med at være arbejdsløse, dermed er Rigsdagens Forpligtelse til at drøfte, hvordan man saa skal sætte dem i Gang, jo ikke ude af Verden.

Der foreligger altsaa det nye, som jo ogsaa er gaaet op for Oppositionen og i høj Grad gøres gældende i Oppositionens Blade: Er vi ikke ved at staa over for en Situation, hvor det, man i tidligere Tid, man kan ogsaa sige — for det er jo altid rettet som et Angreb imod Socialministe-

ren —, hvor det, Socialministeren, da han forelagde Socialreformen, kaldte *ekstraordinær* Arbejdsløshed, i øvrigt ligesom alle andre kaldte det, er ved at blive *normal* Arbejdsløshed, hvor vi som normal Arbejdsløshed er oppe paa højere Tal end det, man for faa Aar siden kaldte ekstraordinær Arbejdsløshed? Hvis det er rigtigt — og Tallene viser jo i stigende Grad, at saadan er det —, maa man drøfte Arbejdsløsheds-spørgsmaalet, som den ærede Ordfører for Venstre sagde, ud fra en anden Betragtning end den, man hidtil har drøftet det ud fra, saa maa man sige: Er der ikke Veje, ad hvilke vi kan hjælpe disse Mennesker til i hvert Fald i en vis Udstrækning at faa Lediggangen erstattet med Arbejde? Det er det nye Moment, Arbejdsløshedens Varighed i Forbindelse med dens Størrelse. Og, som jeg føjede til forleden Dag ved Forelæggelsen: det er mig bekendt, at Arbejdsløshedsraadet, som jo samtidig er i Lag med forskellige Undersøgelser vedrørende Arbejdsløshedens Karakter og Omfang og Betydning for de enkelte, ogsaa overvejer forskellige Spørgsmaal om at sætte Arbejder i Gang paa en anden Maade end ved det, vi tidligere kaldte det helt normale Arbejde, ud fra den Betragtning: Hvor længe kan det gaa an, at et Samfund, som hvert Aar maa se hundrede Tusinde gaa omkring arbejdsløse, ikke gør andet end at udbetale Understøttelser til disse hundrede Tusinde? Og hvorledes kan det forklares, at de Partier, der altid beklager sig over disse Understøttelsers Stigen, samtidig paa enhver Maade vægrer sig ved Beskæftigelsesforanstaltninger ogsaa af denne Karakter, som i alt Fald tilsigter at erstatte Understøttelserne helt eller delvis med Arbejde? Det er disse nye Momenter, der med stigende Alvor trænger sig frem ikke alene i den offentlige Diskussion, men vel hos ethvert Menneske, som overhovedet tænker paa den sørgelige Skæbne, der rammer Titusinder af Medborgere, og ikke mindst rammer en hel Del af dem i den Alder, hvor vi andre, da vi var unge, saa hen til en tiltagende Forbedring af vore Forhold, hvor man kunde imødesee en mer eller mindre fast Stilling, Hjemms Oprettelse o. lign., medens *de* kun ser ud i Haabløshed.

Det er de Betragtninger, der gør, at jeg ikke kan forstaa, at man ikke tager ethvert af disse Forslag rent sagligt, og navnlig et Forslag af denne Art, der jo i Virkeligheden siger som saa: Naar Samfundet i vid Udstrækning maa sætte Arbejder i Gang eller yde Hjælp til, at andre sætter Arbejder i Gang, og dette Samfund